

LUND UNIVERSITY

Från barnplågåre till trivselineinrättning till...? Om spänningen mellan välfärd och välbefinnande i skolan

Persson, Anders

Published in:

Välbefinnande. Dokumentation och sammanfattningar av anföranden

2007

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Persson, A. (2007). Från barnplågåre till trivselineinrättning till...? Om spänningen mellan välfärd och välbefinnande i skolan. I *Välbefinnande. Dokumentation och sammanfattningar av anföranden* Högskolan i Halmstad.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Anförande vid kartläggningskonferensen om *Välbefinnande* 21-22/11 2007 anordnad av Högskolan i Halmstad:

Från barnplågåre till trivselineinrättning tillé ? Om spänningen mellan välfärd och välbefinnande i skolan

Inom Sektionen för lärarutbildning vid Högskolan i Halmstad bedrivs dels utbildning inom lärarprogrammet, dels utbildningsvetenskaplig forskning. Prioriterade forskningsområden är:

1. forskning nära lärarutbildningens innehåll inklusive ämnesdidaktisk forskning;
2. praxisnära forskning i samarbete med kommuner och skolor som också är samarbetspartners inom lärarutbildningen; och
3. forskning om relationer mellan utbildning/skola och omvärld, samhälle och samhällsutveckling.

Sektionen kan på olika sätt bidra till högskolans tema övölbefinnandeö. Nedan några tankar om välfärd, välbefinnande och skola.

Det brukar tas för givet att skolan befrämjar samhällets välfärd på olika sätt, i synnerhet när det gäller skolans kvalificering av individer i förhållande till arbetsmarknaden. Även i fråga om skolans fostran av eleverna kan man hävda att det ges ett välfärdsbidrag. Till och med som förvarande institution är väl fallet detsamma. Frågan är om skolan också bidrar till välbefinnande.

Tidigare var skolan en veritabel barnplågåre som med mycket auktoritära medel skulle ingjuta skräck och skam i eleverna i allt till gagn för religion och nation. Så länge vi haft en obligatorisk skola har också den svarta pedagogiken utmanats och istället har värdet av elevens motivation och delaktighet betonats. Sedan 1950-talet har svensk skola moderniserats i bland annat denna anda och under i synnerhet de två senaste decennierna har de som formulerat regler, läroplaner och visioner föreställt sig att skolan ska utvecklas till en trivselineinrättning som kännetecknas av goda sociala relationer, elevinflytande, en sortering, god arbetsmiljö, ömsesidig respekt och liknande. I verkligheten finns stora problem i dagens skolan när det gäller psykosocial arbetsmiljö, mobbing, stress etc.

Vi tycks idag befinna oss i ett skifte där skolan mer ska betona prestation, betyg och bedömning samt utrusta institution och lärare med större befogenheter att utöva makt. Ofta görs detta med hänvisning till att samhället kräver bättre utbildning och kompetens för att kunna utvecklas, framgångsrikt konkurrera med omvärlden och behålla välfärden. Om man vill kan man säga att detta är ett slags illustration av Horkheimer & Adornos tes om det moderna samhällets självdisciplin: att offra nuet för framtiden (i boken ***Upplysningens dialektik***). Det finns anledning att fundera över om det i skola och utbildning finns en spänning mellan välfärd som strukturellt fenomen och välbefinnande som individuell fenomen?